

„Danstæren.“

ET NYHEDS- OG OPBYGGELSESLAD FOR DET DANSKE FOLK I AMERIKA.

Danish Lutheran Publishing House, Blair, Nebraska.

„Danstæren“ udgaa Onsdag i hver Uge.

Pris pr. Aargang: De Forenede Stater \$1.50. Udlandet \$2.00. Bladet betales i Forskud.

Bestilling, Betaling, Adresseforandring, etc. med Undtagelse af Bidrag til Bladets Indhold adresseres DANISH LUTH. PUBL. HOUSE, Blair, Nebr.

Alle Bidrag til Bladets Indhold — Korrespondancer, Afhandlinger og andre Artikler — sendes til dette Redaktør: A. M. ANDERSEN, Blair, Nebr.

Entered at Blair Post office as second class matter.

Advertising rates made known upon application.

Tilfælde af, at Bladet ikke modtages regelmæssigt, bedes man klage til det stedlige Postkontor. Skulde dette ikke hjælpe, bedes man henvende sig til „Danstærens“ Kontor.

Naar Læserne henvender sig til Folk som avorterer i Bladet, enten for at købe hos dem eller for at faa Oplysning om det avorterende, bedes de altid omtale, at de saa Avortementsbulletin i dette Blad. Det vil være til gensidig Støtte.

113 Menigheder i Wisconsin. Synoden har til. Am. Luth. Syn. bidraget \$150,000 til et Fond for Northwestern College, Watertown, Wis. Af denne Sum bidrag 13 Menigheder \$19,000. Et opmuntrende Eksempel for vore 197 Menigheder.

Et Aar af Nøde Kors's Arbejde i Amerika. Det er bleven kundgjort, at Amerikas Nøde Kors vil drage sine Arbejder tilbage fra Krigslandene i Europa, undtagen i Belgien, til 1. Oktober. I det Aar, som nu er sluttet, har det amerikanske Selskabs Udgift i Europa været \$1,460,000, den største Tjeneste i det Selskab, og det har \$175,000 paa Saanden. Ethvert Land, som er indviklet i Krig, har nu godt af amerikansk Nøde Kors's Tjeneste. Udgiften indbefatter \$356,000 i den til Røgen og Sygeplejerfere (71 Røgen og 253 Sygeplejerfere), \$250,000 for Underhold, Rejser og Befordring af Forsyninger; \$355,000 for Forsyninger.

Et Unge Mænds frivillige Forenings Hæder i Chicago. For nogen Tid siden foretog denne Forening en Undersøgelse af unge Mænds forhold i Chicago og fandt, at mange Ungkarle, der kom til Byen for at søge Arbejde, ofte kom til at bo i daarligere Omgivelser. Foreningen mente derfor, at der var Brug for et godt Hotel, der kunde tage sig af unge Mænd, som søgte Arbejde, og bestuittede sig derfor til at opføre et faadant til et Koststed af \$1,000,000. Et Uge Mænd tegnedes sig for \$50,000 hver, og andre gav Bidrag efter deres Evne. Det nye Hotel skal blive 19 Etager højt og indeholde 400 Værelser, der vil blive lejet ud for 25-40 Cents hver en Nat. I Hotellets „Lobby“, der vil give Siddepladser for over 1000 Personer, vil der hver Aften blive fremstillet beagvelige Musik og holdt Foredrag, ledsaget af Ansigtsskildre. Og der vil blive Arbejdsanvisningskontor i Hotellet.

Følgende Meddelelse angaaende den lutherske Kirkes Arbejde krediteres The Reader: „Nogle meget interessante Fakta meddeles i Offentligheden angaaende den lutherske Kirke i dette Land. Den er i de sidste 20 Aar vokset stærkere end noget andet religiøst Samfund, overgaaende selv den romersk-katolske Kirke. De første protestantiske Missionærer til Indien i 1510 og til Island og Grønland i Nord var Luthere (danske). Den første religiøse Undervisning gaves den røde Mand i dette Land af Luthere. Svernerne, som boede i Delaware, arbejdede blandt Indianere for John Eliot, og William Penn, og længe før Eliot udgav sin indtrente Bibelen, havde Luthere troet en Katekismus for Amerikas røde Mand. Det er mærkeligt, hvad Luthere har bidraget til amerikansk Civilisation.“

En Hemmelighed gaar til Stole. Efter et Aar har vort Lands Stolekommissionær meddelt, at 22,000,000 af vort Lands Befolkning til Stole i 1814: 19,000,000 i elementære Stole; 1,874,000 i sekundære Stole, deriblandt drabede Stole; 216,000 i Colleger og Universiteter; omkring 100,000 forberedte sig som Soldater til at blive

Lærere eller Lærereinder; 67,000 beføjede professionelle Stole, og Reiten var i forskellige andre Institutioner. Af de 700,000 Lærere for dette store Antal skolebøgende var de 566,000 i de offentlige Stole. Det Kommissionæren udtaler sig om, hvad vort Oplysningssværk foier for Aaret, \$750,000,000, siger han: „Det er over \$300,000,000 mindre, end hvad Underholdet af vor Rejsering foier, mindre end en Trediedel af, hvad Nationen spenderer for beruende Drifft, ligge omkring tre Gange, hvad der spenderes for at se levende Billeder, lidt mere end Verdien af vor Pommulskaal, lidt mindre end Verdien af vor Speedahl og under Salobelen af vor Majsaals Værdi.“

Officiel Rapport af Lufitanias Sæmting. Resultatet af den britiske Undersøgelse af Lufitanias Sæmting, som Lord Mercy og en af Board of Trade udvænnt Komite har foretaget, er nu offentliggjort. Navneafregningen af maskerede Rammer nægtes, ligesaa at Ladningen indeholder Eksplosiver undtagen 5,000 Kasser Patroner, ligesaa nægtes, at den transporterede Tropper. Kaptein Turner undskuldede sig i visse Omstændigheder ikke at have fulgt Anvisningerne, men at det formodes, at der som han strengt havde fulgt Anvisningerne, Skibet maatte vilde naaet velbeholden til Land. To Torpeder ramte Skibet, siger Rapporten, og fordi det støjede i laa over paa Siden, og Maskineriet hændede og ikke kunde anvendes til at lagte Skibets Part, var det ugerligt at læste de smaa Vaade ud. Ingen Eksplosion skete, efter at Torpedoen havde ramt Skibet, siger Rapporten. Summen af Undersøgelsen er, at Gødbindingen var et overløst Forsøg paa at murde Vaslagererne paa Skibet.

Udbøjelighed og egen Villie, det hoder med sin Individualitet an imod andre Individier i Samfundet og ender som Forbryder i en eller anden Retning.

Nationernes Individualitet.

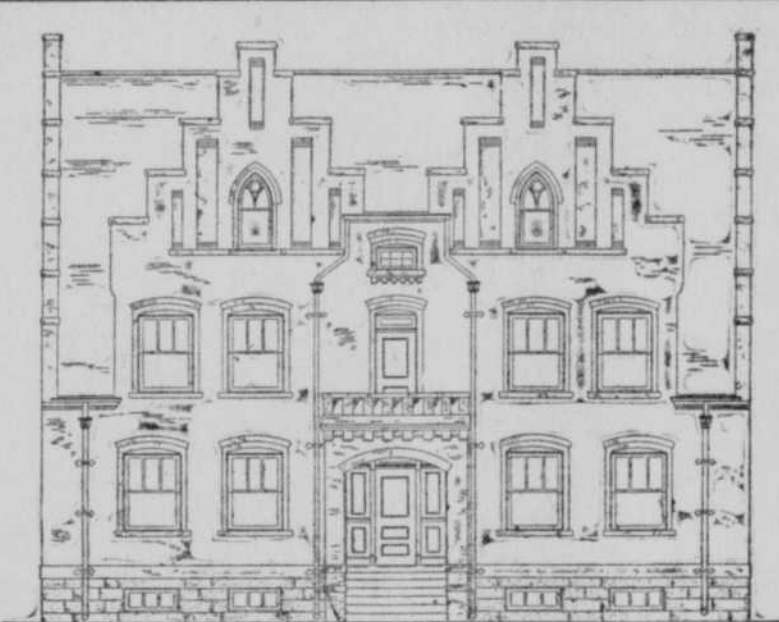
Mennesket er et Individ, og sprogligt vil det egentlig sige, at det enkelte Menneske er den sidste udelagte Enhed. Men dermed hanger det naturligt sammen, at det ene Menneske er forskelligt fra det andet; ethvert Menneske har sine Gjenkommeligheder.

Da saa fandt vi alle er skabt i Guds Billede, og enhver staar til Ansvar over for Gud, saa har enhver ogsaa have Frihed til at udvikle sine Gjenkommeligheder. Men vi mener, at der med Ret kan tales om Individualitet ikke alene i forhold til det enkelte Menneske, men ogsaa i forhold til Nationer eller Folkeslag.

Det enkelte Menneske er ikke uden videre, saa snart det kommer til Verden, skiftet til at sigre sig selv. Da Guverner Glenn forrige Søndag talte om det Bidrag, vi skulde betale til Nationen, da lagde han haade først og fremmest Rægten over for Gud, og derefter først og fremmest Rægten over for sin Nation.

Det er Synet imod den nationale Individualitet, at Toffland vil generalisere Danstæren i Sønderjylland eller Danmark er sikkert lige saa velodraget som Toffland, saa de er skiftet til Selvtændighed som Danstæren og Finland og Polen kan sikkert maale sig med Rusland i Velodragenhed.

Det er Synet imod den nationale Individualitet, at Toffland vil generalisere Danstæren i Sønderjylland eller Danmark er sikkert lige saa velodraget som Toffland, saa de er skiftet til Selvtændighed som Danstæren og Finland og Polen kan sikkert maale sig med Rusland i Velodragenhed.

Ovenstående er et Billede af Etim, den nye Bygning til Møder og Sæmter i Blair, Colo., som omtales i sidste Nummer af „Danstæren“. Bygningen er under Opførelse, og den vil saa 22 Værelser forinden to Vadeværelser og Skælder. — De er nu 70 Mennesker derude paa Eben Ezer, Westpresten, Tjenesteb, Partier og gamle tilkammen. Kom dem i Gn nu den 18. Søndag efter Trin, sidste Søndag i denne Maaned.

Da da Kuba senere viste Mangel paa Evne til Selvtænde, saa fratog Uncle Sam det ikke dette Gode men gav det en gavnlig Lektie i Holferet og sin Selvtændighed til Bøge.

England har mange Røtter under sit Scepter, men det har ogsaa fremfor andre Nationer — naar undtages United States — vist sig skiftet til at være Folkeodragere. Man kalder det en „Krammeration“, og det er ikke fri for Svind imod Kolonierne i Retning af Udbytning, men det maa i d r s m e s, at det har vist og viser baade de Vone og Villie som Folkeodragere.

Canada, Australien, New Zealand, og de fleste dansk-lutherske Kirkefolk. Hvad Minneapolis er for Nordmandene, det er Racine for det danske Kirkefolk.

Der er Autoritet i Gjemmet, hvor Mennesket først skal lære Udbøjelighed, men der er ogsaa Autoritet i Stolen, og der er Disciplin, saa Stolen er en af de vigtigste Færdigheder i Samfundet til Fødsel og Udbøjelighed.

Derfor er det helt naturligt — og Erfaring stadfæstet det — at det er umuligt at odbrage et Folk til Selvtændighed og gøre det skiftet til Selvtænde, uden der meddeles de enkelte i Samfundet almindelig Oplysning, og de lærer Udbøjelighed imod rette og sande Autoriteter.

Forslag og Begrundelse

For de respektive Kredsmøders Drøftelse og Biførelse og tilfølgende Forslag: „At Trinitatis Seminarium, Blair, Nebr., slottes til Luther College, Racine, Wis. I al Besiddelse maa det være mig tilladt at udtale efterfølgende som min Begrundelse af Forslaget: Da Spørgsmaalet om Luther Colleges Fremtid nu skal op til Afgørelse, belys ved vore respektive Kredsmøder og endelig ved Marsmødets i Garland, Ia., 1916, og ligeledes Spørgsmaalet om Fortællelse af Trinitatis Seminarium fra Blair, Nebr., til Racine, Wis., saa, efter min Mening, bør denne overmaade vigtige Sag freu i vore Blade til Overvejelse og Biførelse; thi her maa ikke forlester eller Stemninger eller stieliskhed Sten være afgørende Faktorer; men ene dette Spørgsmaal: Hvad tjener Herrens Sag bedst? Dette Spørgsmaal bør vi alle belys og for i enhver Sag eller Omstændighed, det være sig Menigheds- eller Samfundssager.

Luther College blev opført for Aar tilbage i Racine, Wis. Det er en solid, vel opført og vel indrettet Skolebygning. Dens Kostende var ca. \$30,000. Et Arbejde har været udført in-

den for Skolens Mure til Bedstebaaede for Andioider, Familier, Menigheder, vor Kirke og Folk.

Stal vi nu paa en eller anden Maade afkaste denne Skole, eller hvad? Vil det tjene Herrens Sag bedst? Ets. at følge den? For min Del vil jeg med Sturte joare: Lad os endelig ikke følge Luther College. Det vil blive for os et finansielt Tab, et betydeligt Tab. Vi har sat i Luther College ca. \$20,000. Skulde vi følge det, vil vi næppe saa stort overholde den af Bygningens Værdi.

Men hvad være er: Det vil blive et stort aandeligt Nederlag for Den forenede danske Kirke at fælde Luther College til noget andet Samfund.

Et faadant Strid vilde komme til at føie i Den forenede danske Kirkes Arbejde i Racine By og Omegn.

Efter min Mening er der kun een aaben Dør til den velgjorte Løsning af denne betydningsfulde Sag, og det er ovennævnte Forslags Gennemførelse, nemlig: at støtte Trinitatis Seminarium til Luther College, Racine, Wis. Maakte en Skoleforordning og en musikalsk Afdeling som med Tiden finretes dertil uden færlig Vengefærd. Dette kan senere overvejes.

Der kan ogsaa laa indrettes saaledes, at en af vore theologiske Lærere kan bo paa Skolen.

Tillad mig foretog at opsumere de Begrunders, der taler for et faadant Forslag.

1. Luther College er en meget vel opført Bygning og har en betydningsfuld, stor Velgjæthed, næsten centralt i byen Racine.

2. Kirkefolk taler for Luther College, og de liggende mellem fire af Den forenede danske Kirkes Menigheder.

Der er ingen Fare. Linet er rigtig. Præsten prædiker om Jesus Kristus, eller rettere: han prædiker Jesus Kristus, men han prædiker til sin Tids Mennesker.

Hvæ af os sender den Tilbragelse: Da jeg i sin Tid havde holdt en efter sin egen Mening færdedes vellykket Prædiken om Parifærerne, men hans Gultus, Nos udeblev faa del paa Hjerturen som ved Profetordet, udbredt han tilfældigt utaalmodigt: Du siger ingenting, var det da ikke en god Prædiken i Dag? og til det svar: Det ved jeg faa mand ikke, om det var; men hvad vedkommer de gamle Parifaere mig!

Nu er Oplysningens Prædikener ikke at foragte, i alt Fald ikke Oplysning i en Prædiken. Kirkefolk vil gerne have Bistid om Tina, de ikke fortaar. Men det skriver jeg ikke om. Jeg skriver om en Prædikens Forhold til Nutiden og det, der sker.

Hvadde Domprovi Bando brugte en Gang det Udbrød, at han tog Koffen med og paa Prædikestolen. Hverken Kol have gjort det bogstavet. En af vore bedste Prædikanter har jeg, i afgjort Modstrid dertil, hørt sige, at han saa dejligt kunde udbære Kofferne, navnlig naar han skulde prædike. Veder Arag derimod kunde ikke fortaar den Tale. Han maatte ogsaa have Koffen. Om en af Københavns mest skattede Korfædere blev det lagt for mig: „Man kan altid høre paa hans Prædiken, hvad der er sket i den sidste Uge!“

Doad er nu det rigtige? Det er klart, at en Prædiken skal ikke lægge an paa at være „aktuel“. Vi kommer ikke i Kirke for at faa vore Tren fildret og vor Røsgerrighed pirret ved at høre Hørdutinger til det næste Nat. — en hoiiket det for Stieretoppen gaider, at det ligesom forfæret staar paa Marten i Dag og i Morgen kaldes paa Dønen. Antet er saa vordilist som en Kois fra i Gaar. En Gudstjeneste skal ikke være underholdende. Vi har nok af den Tønde Ugen.

Paa den anden Side skal en Prædiken være tidsfærende. Det vil sige, den skal give Svare paa Tidens Spørgsmaal og tale paa Samtiden fortaar den. Der skal ikke prædikes i vore Dage som paa Minsters Tid; det vil ikke blive fortaaret, og ingen vil gaa hen og høre derpaa. Det skal ikke en Gang prædikes i 1915 som for 2 Aar siden, da vi sidst havde samme Tekst. Det er sket meget siden 1913.

Uifinof er der noget blivende i den firkellige Korfædelse. Det blivende, eller den blivende, er først og fremmest Jesus Kristus, som er den samme i Gaar og i Dag, ja til evig Tid. Det blivende, eller de blivende, er dernæst Menneskhjertet, som græder og ler og jubler og angstes over det samme, som de græd og lo og jubled og angstedes over for Kartusinder siden.

Men der er noget, som veksler, og det er just Tiden: Tiden og det Præg, som den sætter paa Tilværelsen. Menneskers Maade at tænke og tale og være paa, den veksler. De Begivenheder, som

former Tilværelsen, de veksler. Derfor maa Korfædelsen til de vekslede Tider ogsaa veksle. Tiden maa afpejle sig i den.

A Change of Pastors.

You say that a change would be better; I grant it — but here let me say A few solemn words to each member, In a sisterly Christianly way.

Are you sure where the change is most needed In the pulpit? or in the pew? Is the pastor the one that needs changing? Or, my friend, let me ask, is it you?

Have you prayed for Gods blessing upon him? Have you been to him helpers indeed? Worked with him, stood by him, upheld him, And ministered oft to his need?

Has your place in the prayer-meeting always Been filled, when you knew you could go? And the Sunday-school been brightened and flourished At your presence and work—is this so?

Have you given your means to your Master? Not merely a dollars or two But the twenties or fifties or hundreds In proportion as given to you?

If these questions cannot be replied to In a truly affirmative way Then I beg you to change now, my brother, My sister, and do not delay.

Ne'er hope that a pastor, though gifted, As Gabriel fresh from God's throne Or mighty as Paul, could accomplish His labors among you alone. Fra „The Christian Workers Magazine“, indsendt af Marius Petersen, Coulter, Ia.

Prædikestolen og det daglige Liv.

Den unge Georg Brandes som paa en af sine Fødture med en Ungdomsven forbi en Landsbykirke og opstillede det Spørgsmaal: Hvad i Alvor den Prædikener sagde derinde Søndag efter Søndag det hele Kar? Det havde jo ligget nær at svare: Gaa selv ind og hør! Maakte Dommen over den aabenbarede Religion da ikke var bleven saa fejende, som den blev og endnu er i hans sidste, med Længsel ventede Bærf.